

Policy

för finansverksamhet

Gäller från: 2023-09-01
Gäller för: Ljungby kommun
Globalt mål: 8 och 12
Fastställd av: Kommunfullmäktige, 2023-06-19
Utarbetad av: Kommunledningsförvaltningen, ekonomiavdelningen
Revideras senast: 2027-12-31
Version: 1
Dokumentansvarig förvaltning: Kommunledningsförvaltningen

Ett utskrivet dokument är alltid en kopia, giltig version finns alltid på intranätet.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
1.1 Syfte.....	4
1.2 Mål	4
1.3 Organisation och ansvarsfördelning	4
2. Risk.....	5
3. Styrning och rapportering	6
3.1 Styrning.....	6
3.2 Kontroll, rapportering och uppföljning.....	6
3.2.1 Kontroll.....	6
3.2.2 Rapportering och uppföljning	7
4. Likviditetsförvaltning.....	7
4.1 Betalningsberedskap	7
4.2 Koncernkonto.....	7
4.3 Utlåning till kommunens företag	7
4.4 Förvaltning av tillfälliga likviditetsöverskott.....	7
5. Upplåning och skuldförvaltning	8
5.1 Målsättning	8
5.2 Riskhantering.....	8
5.2.1 Refinansieringsrisk	8
5.2.2 Ränterisk.....	9
5.2.3 Valutarisk.....	9
5.2.4 Motpartsrisk.....	9
5.3 Derivat.....	9
6. Borgen	10
6.1 Borgen till vad och till vem?	10
6.2 Riskbedömning.....	10
6.3 Säkerhet	10
6.4 Borgensavgift.....	10
6.5 Beslutsgång.....	11
7. Förvaltning av pensionsmedel.....	11
7.1 Placeringsregler	11
7.1.1 Tillåtna tillgångsslag	11
7.1.2 Övergripande limiter för tillgångsslag.....	11
7.1.3 Räntebärande värdepapper	12
7.1.4 Aktier och aktierelaterade instrument.....	13

7.1.5 Alternativa investeringar	13
7.1.6 Likvida medel	13
7.1.7 Värdepappersfonder	13
7.1.8 Derivatinstrument	13
7.1.9 Valutakursrisk.....	14
7.1.10 Rebalansering vid överskridande av övergripande limit	14
7.1.11 Belåning samt återinvestering av kuponger och utdelningar.....	14
7.2 Förvaltning av kapitalet	14
7.2.1 Förvaltningsuppdraget.....	14
7.2.2 Uppföljning	15
7.2.3 Utvärdering mot index.....	15
7.2.4 Externa förvaltare	15
7.2.5 Motparter.....	16
7.2.6 Förvar	16
7.2.7 Hållbara investeringar/ etiska regler.....	16
8. Förvaltning av donationsstiftelser	18

1 Inledning

1.1 Syfte

Syftet med finanspolicyn är att ge kommunen och koncernen ett regelverk som säkerställer att man genom att följa detsamma kommer att uppfylla Kommunallagens krav i 11 kap. 2:a till 4:e paragraferna avseende medelsförvaltning. Policyn ska även vara en vägledning i det dagliga arbetet för de som arbetar med finansförvaltningen.

De kommunala företagen ska anta egna riktlinjer för finansverksamheten. Kraven i dessa ska dock inte vara lägre än den av Kommunfullmäktige fastställda finanspolicyn.

1.2 Mål

Kommunen förvaltar tillgångar och skulder av olika karaktär. Det övergripande målet är att kommunen ska kunna hantera sina olika åtaganden samtidigt som de finansiella kostnaderna hålls så låga som möjligt samt att god avkastning uppnås. För respektive förvaltning är målen följande:

- Målet för likviditetsförvaltningen är att säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt samt erhålla bästa möjliga avkastning på finansnettot givet de restriktioner som anges i denna policy.
- Målet med skuldförvaltningen är att säkerställa kommunkoncernens långsiktiga upplåningsbehov till lägsta kostnad och risk givet de restriktioner som anges i denna policy.
- Mål för kapitalförvaltningen är att möta pensionsutbetalningarna hänförliga till ansvarsförbindelsen och avsättning för pensioner. Utöver att möta de framtida pensionsutbetalningarna eftersträvas så hög avkastning som möjligt. Storleken på pensionsutbetalningarna påverkas främst av ränte- och inflationsutveckling. Utifrån detta sätts ett långsiktigt avkastningsmål på KPI plus 3 procentenheter. Eftersom de ingående tillgångsslagen i förvaltningen har olika egenskaper vad gäller avkastning och risk, gäller avkastningsmålet över tiden, alltså inte för ett enskilt år.
- Mål för stiftelsemedelsförvaltningen är att stiftelsernas medel ska placeras så att de ger tillräcklig direktavkastning för uppfyllande av stiftelsernas ändamål. Avkastningsmålet är KPI plus 3 procentenheter. Portföljen ska placeras med tillfredsställande riskspridning och betryggande säkerhet samt ge en långsiktigt god avkastning enligt de föreskrifter som anges i detta dokument.

1.3 Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente, men tydliggörs ytterligare i denna policy. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Kommunfullmäktige ska fatta beslut om:

- Finanspolicy med eventuella revideringar
- Beloppsramar för kommunens kontokrediter och lånelöften under kommande budgetår

- Beloppsramar för kommunens nyupplåning under kommande budgetår
- Beloppsramar för kommunens omsättning av lån under kommande budgetår
- Beloppsramar och villkor för utlåning till kommunens bolag
- Ram för kommunal borgen till kommunala bolag

Kommunstyrelsen ska:

- Lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy
- Utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunens finanspolicy efterlevs
- Besluta om tillåtna former och godkända motparter vid placeringar
- Besluta om tillåtna former och godkända motparter vid upplåning
- Besluta om tillåtna derivatinstrument och godkända motparter

2. Risk

Huvudprinciperna för att minska förvaltningsriskerna i den långsiktiga pensionsmedelsförvaltningen är att tillämpa principerna om matchning och diversifiering. I förvaltningen ska därför tillgångarna balanseras mot skuldsidan (det övergripande förvaltningsmålet) och tillgångarna fördelas inom och mellan olika tillgångsslag och marknader.

Riskerna för medelsförvaltningen delas in i finansiella risker i placeringarna och administrativa eller operativa risker i förvaltningen. Det finns en viktig principiell skillnad mellan finansiella risker och övriga risker i den meningen att det oftast finns en koppling mellan finansiell risk och avkastning. Det kan därför vara sunt att ta en kalkylerad risk för att uppnå en högre avkastning. Beträffande administrativa risker finns ingen motsvarande intäktsmöjlighet och de bör därför minimeras så långt det är ekonomiskt försvarbart, dvs. så länge risken är större än kostnaden för att förebygga risken. Inom ramen för placeringsreglerna ska följande risker hanteras:

Aktiekursrisk – värdeförändring på aktier och aktierelaterade instrument som följer av förändrade aktiekurser. Detta är den största risken i förvaltningen och begränsas i första hand genom att styra den andel av portföljen som exponeras för aktiekursrisk. Risken kan också minskas genom att sprida placeringarna mellan olika bolag, länder/regioner och marknader.

Ränterisk – värdeförändring på en räntebärande position som följer av förändrade marknadsräntor. Ränte- och kursriskerna begränsas dels genom begränsningar av vilka instrument som är tillåtna, dels genom begränsningar av bindningstider. Ju längre räntebindningstid desto mer påverkas marknadsvärdet av en placering av förändrade marknadsräntor. I förhållande till pensionsutbetalningarna gäller däremot det motsatta förhållandet, lång räntebindning ger låg risk. Lågst ränterisk i förhållande till pensionsutbetalningarna uppnås om placeringarnas genomsnittliga räntebindningstid är densamma som den genomsnittliga löptiden på pensionsutbetalningarna.

Kreditrisk – motpartsrisk – risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Motpartsrisken begränsas genom att godkända motparter för affärer fastställs. Kreditrisk innebär också att låntagare inte kan fullgöra sin förpliktelse i form av återbetalning av lån eller betalning av ränta.

Likviditetsrisk – risken att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning. Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering och val av placeringsformer/värdepapper som vid var tidpunkt kan disponeras/säljas. Löptiden på placerade medel ska anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt i enlighet med likviditetsplanen.

Valutakursrisk – värdeförändring av en valuta i förhållande till andra valutor. Om upplåning/placering sker i utländsk valuta bör försäkring av valutakursrisken övervägas.

Administrativ risk – risk för störningar inom de administrativa rutinerna. Det kan gälla exempelvis personal och datasystem. Dessa störningar kan uppträda dels hos den externa förvaltaren, dels hos den egna organisationen. För att begränsa den administrativa risken hos den externa förvaltaren krävs en kvalitetskontroll dels i samband med upphandlingen och avtalstecknandet, dels fortlöpande under avtalstiden. För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs en klar organisation och tydliga befattningsbeskrivningar samt en fortlöpande intern kontroll och revision.

Refinansieringsrisk – risken att inte ha tillgång till kreditmarknaden vid omsättning av lån. För att säkerställa att koncernen har tillgång till kreditmarknaden ska kommunen ha en differentierad förfallostruktur på sin låneportfölj. Vidare ska koncernen vid varje tidpunkt säkerställa att man har tillgång till kreditlöften som matchar det finansieringsbehov som koncernen har.

3. Styrning och rapportering

3.1 Styrning

Bolagen ska fortlöpande samråda med kommunen i finansiella frågor och i god tid informera finansförvaltningen om alla finansiella behov såsom upplånings- och placeringsbehov.

3.2 Kontroll, rapportering och uppföljning

Kommunen ska ha rutiner som säkerställer god kontroll, rapportering, uppföljning och utvärdering. Det är därför av stor vikt att det finns en ändamålsenlig organisation, klara rutiner och ett fungerande kontrollsystem i form av bland annat en utvecklad hantering av ränteomsättningsrisk, en uppföljning mot jämförelseindex samt rapportkrav.

3.2.1 Kontroll

Administrationn av löpande finansieringsavslut, handhavande av aktuell dokumentation – reverser, avtal, borgensförbindelser – bokföring av ingångna avtal, överföring av pengar mellan långivare, kommunala företag, placeringsinstitut, banker och kommunen handhas av ekonomiavdelningen. För att åstadkomma intern kontroll ska förutom behörig person som genomfört en affär ytterligare en person kontrollera att affären är i överensstämmelse med finanspolicyn. Vid finansiella transaktioner ska delegationer och attesträtter vara upprättade.

3.2.2 Rapportering och uppföljning

För att ge kommunens ledning kontinuerlig information ska ett väl fungerande rapportsystem finnas. Avvikelser från fastlagd policy ska snarast rapporteras. Uppföljning mot finanspolicy ska ske fortlöpande.

För pensionsmedelsförvaltningen ställs särskilda krav på uppföljning och rapportering, detta specificeras närmare under avsnitt 7.2.8 Rapportering och Uppföljning.

4. Likviditetsförvaltning

4.1 Betalningsberedskap

Ljungby kommun ska kontinuerligt upprätthålla en likviditetsreserv för att vid varje tillfälle kunna sköta sina betalningsförpliktelser. Behovet av reserver upprätthålls enligt nedanstående alternativ.

Definition av likviditetsreserv:

- Ej bundna medel på bankkonton, plusgiro m.m.
- Placerade medel som kan frigöras med likvid inom tre bankdagar
- Outnyttjade, garanterade checkräkningskrediter, låneramar samt kreditlöften

4.2 Koncernkonto

Kommunen och de kommunala företagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem.

4.3 Utlåning till kommunens företag

Utlåning till kommunens företag grundar sig på de ramar och villkor som kommunfullmäktige beslutat.

4.4 Förvaltning av tillfälliga likviditetsöverskott

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument och i godkända motparter. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar. Löptiden på placerade medel ska anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt. Placeringar med löptid över ett år är ej tillåtna.

Placeringar ska ske med beaktande av kravet på godtagbar kreditrisk.

Följande motparter/emittenter är tillåtna;

- Svenska staten
- Av svenska staten helägda bolag
- Kommuner och regioner och dess helägda bolag med kommunal borgen
- Svenska banker och dess helägda dotterbolag

- Bostadsfinansieringsinstitut eller liknande
- Kommuninvest i Sverige AB

För att hantera likviditetsrisken ska placeringar endast ske i likvida värdepapper samt bankkonto utan uttagsrestriktioner. Med likvida värdepapper avses värdepapper som normalt omsätts på penningmarknaden och kvoterar av värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd. Följande instrument är tillåtna;

- Värdepapper utgivna av kommuner och regioner och dess helägda bolag
- Statsobligationer och statsskuldsväxlar
- Certifikat
- Bostadsobligationer
- Deposition i svensk bank

Utlåning får också ske till kommunens helägda bolag. Denna ska ske på marknadsmässiga villkor. Alla placeringar ska ske i svenska kronor och valutakursrisker är inte tillåtna vid placering.

5. Upplåning och skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

Beslut om att ingå avtal om finansiell leasing ska fattas av kommunstyrelsen.

Leasing ska behandlas restriktivt och kan förekomma i de fall det är ekonomiskt fördelaktigt. All leasing är att betrakta som extern upplåning och ska hanteras av ekonomiavdelningen.

5.1 Målsättning

Den övergripande målsättningen för kommunens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader

5.2 Riskhantering

Kommunen ska eftersträva god konkurrens vid upplåning och normalt bör låneförfrågan ske hos minst två kreditinstitut.

5.2.1 Refinansieringsrisk

Med refinansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att minska refinansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid

Följande gränser gäller:

- Den genomsnittliga återstående löptiden ska uppgå till 2,5 år med en tillåten avvikelse om +/- 1 år.

- Högst 30 procent av portföljen får vara utan kapitalbindning
- Högst 40 procent får förfalla under ett år.
- Inga lån får ha kapitalbindning överstigande 10 år

5.2.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar finansnettot negativt. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedan angivna gränser:

- Den genomsnittliga återstående löptiden ska uppgå till 2,5 år med en tillåten avvikelse om +/- 1 år.
- Högst 30 procent av portföljen får ha rörlig ränta.
- Högst 40 procent av portföljen får förfalla under ett år.
- Inga lån får ha fast ränta överstigande 10 år.

5.2.3 Valutarisk

Valutakursrisk uppstår bland annat när valutakurser rör sig mot SEK. Exponering för valutakursrisk uppstår bland annat om man har kassaflöden, tillgångar eller skulder denominerade i annan valuta än SEK. Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst 1 mkr.

5.2.4 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Motpartsrisken begränsas genom att motparter med hög kreditvärdighet väljs. Risken kan begränsas ytterligare genom att transaktioner sprids på flera motparter.

För kort- och långsiktig upplåning är nedanstående motparter tillåtna:

- Svenska staten
- Svenska kommuner och regioner
- Institut med erforderliga tillstånd hos Finansinspektionen

5.3 Derivat

Godkända derivatinstrument med godkända motparter får användas i samband med upplåning under förutsättning att:

- Kapitalbindningen på den underliggande finansieringen överensstämmer med löptiden på räntederivatet
- Räntebindningsdagar på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntebindningsdagar på räntederivatet

- Den underliggande finansieringen och räntederivatet har samma räntebas, normalt 3 månaders Stibor.

6. Borgen

6.1 Borgen till vad och till vem?

Kommunal borgen kan efter särskild prövning lämnas till företag som ingår i kommunkoncernen för lån till investeringar i byggnader, anläggningar, maskiner, transportmedel m.m.

Kommunen har en mycket restriktiv inställning till borgen för lån till andra låntagare och ändamål. Borgen för andra låntagare ska alltid föregås av en kreditprövning. Borgen får endast tecknas om annan säkerhet inte anses tillräcklig eller om kommunal borgen medför att borgenstagarens räntekostnad minskar avsevärt.

6.2 Riskbedömning

Innan beslut om att ingå borgen skall risken med åtagandet analyseras/bedömas. Riskerna ska avvägas mot kommunens ekonomiska åtaganden och prioriteringar i övrigt.

6.3 Säkerhet

Beslut om borgen ska föregås av:

- analys utförd av bank eller annan fristående bedömare gällande investerings- och driftkalkyler
- kommunen prövar dessutom alltid själv borgenstagaren med underlag av ovanstående analys
- klarläggande av vad borgenstagaren kan lämna för säkerhet till kommunen för borgensåtagandet

Vid borgen till kommunägda bolag krävs inte någon säkerhet men mot övriga borgenstagare gäller att ovanstående analys utförs.

6.4 Borgensavgift

En borgensavgift ska årligen uttas av de låntagare som får kommunal borgen, dock ej för borgen på småhus. Motiv till att kommunen kan ta ut en avgift är

- en kompensation för risktagande (riskpremie)
- risk för högre kostnader för kommunen då åtagandena i sig kan vara en negativ faktor vid kreditgivares bedömning av kommunen
- borgensåtagandet är förenat med administrativa kostnader för kommunen
- avgift till koncernens bostadsbyggande ger en konkurrensneutraliserande effekt inom bostadsmarknaden
- det finns utrymme hos borgenstagaren att betala avgift dels genom lägre ränta och dels p.g.a. att den kommunala säkerheten ersätter pant i egendom som är förenad med en kostnad.

Kommunfullmäktige fastställer årligen borgensavgift för de kommunala bolagen i samband med beslut om budget. För föreningar och övriga med kommunal borgen ska avgiften vara 0,25 procent. Avgiften ska betalas årligen och beräknas på skuld vid senaste bokslut med kommunal borgen.

6.5 Beslutsgång

Kommunfullmäktige tar beslut om att teckna borgensansvar.

7. Förvaltning av pensionsmedel

7.1 Placeringsregler

7.1.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns längre fram i policyn:

- Svenska räntebärande värdepapper
- Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument
- Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument
- Alternativa investeringar
- Likvida medel i svenska kronor

Med svenska aktier och aktierelaterade instrument avses aktier, depåbevis, och aktierelaterade instrument som är noterade på Stockholmsbörsen.

7.1.2 Övergripande limiter för tillgångsslag

Tabellen nedan anger högsta och lägsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde, samt andelarna i ett normalläge.

Tabell 7.1 Övergripande limiter för tillgångsslagen

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Räntor	30%	40%	90%
Aktier	10%	50%	60%
Varav svenska aktier	10%	50%	90%
Varav utländska aktier	10%	50%	90%
Alternativa investeringar	0%	10%	20%
Likvida medel	0%	0%	10%

7.1.3 Räntebärande värdepapper

Portföljernas medel, vad det gäller räntebärande papper, får placeras i:

- Värdepappersfonder registrerade hos Finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU bestående av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fondens värde ska kunna gå att följa kontinuerligt samt realiseras med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande.
- Direkt i svenska räntebärande värdepapper som är offentligt utbudna av stat, region, kommun, bank och företag.

Med företagsobligationer avses obligationer och andra skuldförbindelser (såsom olika slag av penningmarknadsinstrument) som har givits ut av annan än en stat, en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar eller säkerställda obligationer utgivna av svenskt bostadsfinansieringsinstitut eller banker. Skuldförbindelse som garanterats av en stat eller något annat av de nyss nämnda offentliga organen anses inte heller som företagsobligationer enligt denna definition.

Företagsobligationerna får tillsammans utgöra högst 50 % av tillgångsslaget räntebärande värdepapper. Företagsobligationerna eller det företag som har givit ut företagsobligationerna ska ha en rating av Standard & Poor eller Moody's. Om sådan rating inte föreligger får rating som fastställts av ett finansiellt institut eller av fondbolag genom egen intern kreditanalys användas. Minst 40 % av företagsobligationerna ska ha en rating motsvarande lägst BBB- eller motsvarande (investment grade). Högst 60 % av företagsobligationerna får ha en lägre rating, dock inte lägre än BB- eller motsvarande. Företagsobligation som har nedgraderats under BB- får dock behållas.

Durationen för hela portföljen av nominella obligationer får ej överstiga 7 år. Durationen för realränteobligationer får ej överstiga 15 år.

Obligationer hänförliga till en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av direktinvesteringar i enskilda värdepapper.

Följande undantag gäller:

- Räntebärande värdepapper emitterade, eller garanterade, av svenska staten, kommuner och regioner får uppgå till 100 procent av marknadsvärdet för de direktinvesterade räntebärande värdepapperen.

- Säkerställda räntebärande värdepapper emitterade av ett svenskt bostadsfinansieringsinstitut får uppgå till 25 procent av marknadsvärdet för de direktinvesterade räntebärande värdepapperen.

Denna limit tillämpas endast på Portföljens direktinvesteringar i enskilda obligationer och limiten ska ställas i relation till marknadsvärdet av portföljens innehav. Indirekta exponeringar via fondplaceringar sammanräknas inte med Portföljens direktinvesteringar i enskilda obligationer vid beräkning av limiten för enhandsengagemang. När investeringsfonder används ska placeringsinriktningen i allt väsentligt överensstämma med bestämmelser i ovanstående riktlinjer.

7.1.4 Aktier och aktierelaterade instrument

Pensionsfondens aktieplaceringar ska ske i börsnoterade aktier. Aktier hänförliga till ett enskilt bolag, eller bolag inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av aktieportföljens marknadsvärde. Undantaget från denna regel är aktier som utgör mer än 10 procent av jämförelseindex som anges i tabell 7.2. För dessa får maximalt belopp som investeras motsvara den andel som innehavet utgör av underliggande index.

För att begränsa aktiekursrisken i portföljen finns möjlighet att dra ner aktieexponeringen kraftigt i perioder av volatila eller fallande aktiemarknader. Som framgår av de övergripande tillgångslimiterna kan aktieandelen sänkas till 10%, mot normalt 50%.

7.1.5 Alternativa investeringar

Med alternativa investeringar avses investeringar som inte ryms inom övriga tillgångsslag. Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier, dels att skapa riskspridning i totalportföljen i syfte att höja den riskjusterade avkastningen i portföljen. En generell regel för investering i alternativa tillgångar, liksom för portföljen i sin helhet enligt ovan, är att en god diversifiering skall eftersträvas genom att investera i flera olika värdepapper. Alternativa investeringar kan omfatta hedgefonder, fastigheter, infrastruktur, private equity, skog och råvaror.

7.1.6 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning, depåkonto samt dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt "Limiterna för tillgångsslag".

7.1.7 Värdepappersfonder

Placering kan ske i värdepappersfonder under Finansinspektionens tillstånd vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i denna policy.

7.1.8 Derivatinstrument

Fristående derivatinstrument är inte tillåtet. Derivat som ingår i en strategi med underliggande värdepapper är tillåten under förutsättning att övriga limiterna i denna policy uppfylls.

7.1.9 Valutakursrisk

Utgångspunkten i förvaltningen är att begränsa valutakursrisken i förhållande till kommunens åtagande. Värdepapper denominerade i utländsk valuta skall till största del valutasäkras. Hur stor del som skall valutasäkras får bedömas i det enskilda fallet mot bakgrund av bl.a. vilket tillgångsslag det avser och till vilken kostnad. Valutasäkringen hanteras av ekonomichefen eller av kommunens motpart om det är mer kostnadseffektivt.

De värdepapper som är denominerade i SEK men där produktens utveckling är relaterad till utländsk valuta behöver ej valutasäkras.

7.1.10 Rebalansering vid överskridande av övergripande limit

Vid beräkning av pensionsfondens värde och övergripande limit ska dess tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om en övergripande limit överskrids ska tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för pensionsfonden som helhet. Motsvarande gäller om övergripande limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske.

Ekonomichefen ska rapportera över- respektive underskridande till kommunstyrelsen, med beskrivning av orsaken till förändringen samt vilken åtgärd som har vidtagits. Om extern förvaltare anlitas ska över- respektive underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till ekonomichefen med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd.

7.1.11 Belåning samt återinvestering av kuponger och utdelningar

Tillgångarna i pensionsmedelsförvaltningen får inte belånas. Räntor och utdelningar eller motsvarande avkastning på fondens tillgångar ska återinvesteras. Detta gäller dock inte i den mån de ska möta pensionsutbetalningar.

7.2 Förvaltning av kapitalet

7.2.1 Förvaltningsuppdraget

Kapitalet kan förvaltas internt eller externt. Köp, försäljning och förvaltning av nedanstående instrument får kommunen hantera internt:

- Räntebärande instrument.
- Värdepappersfonder.

Ovanstående instrument får även hanteras av externa förvaltare och rådgivare. Förvaltning av enskilda aktier får endast hanteras av externa förvaltare.

7.2.2 Uppföljning

Det övergripande syftet med uppföljningen är att säkerställa att placeringspolicyn fastställd av kommunfullmäktige följs. Vidare syftar uppföljningen till att kontrollera pensionsfondens värdeutveckling så att den leder till att den stipulerade procentandelen av respektive pensionsutbetalning vid varje given tidpunkt kan täckas, mätt i fasta priser. Detta sker genom att kommunens pensionsåtagande ska värderas och jämföras med aktuella uppgifter för pensionsmedelsförvaltningen inklusive avkastning. Aktuella data om pensionsåtagandet ska inhämtas från kommunens skuldadministratör vid behov, dock med beaktande av de eventuella kostnader detta kan innebära.

7.2.3 Utvärdering mot index

Pensionsfondens primära jämförelseindex är utvecklingen av den del av pensionsåtagandet som ska mötas. Därvid ska jämförelse ske mot avkastningsmålet. Förvaltningsresultatet ska även utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilka placeringarna görs. För att utvärdera förvaltare ska den vikt i respektive index som det tilldelade förvaltningsmandatet omfattar ligga till grund för utvärderingen.

Tabell 7.2 Jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering.

Tillgångsslag	Index
Svenska nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real
Svenska aktier	SIX Portfolio Return
Utländska aktier	MSCI World (total return i SEK)
Alternativa investeringar	OMRX T-Bill +3 procentenheter

Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index utses. Utbyte av index tillsammans med motivering ska meddelas till kommunstyrelsen i den rapport som följer närmast i tiden.

7.2.4 Externa förvaltare

Förvaltaren ska ha Finansinspektionens tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument enligt kap. 2 §1, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller vara utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Uppdraget skall grundas på skriftligt avtal där förvaltaren bl.a. åtar sig att följa denna policy med de ytterligare preciseringar som kommunstyrelsen fattar beslut om.

Vid beslut av att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal.

Vid val av förvaltare kommer en samlad bedömning av olika kriterier att ligga till grund för beslut. Historiska resultat, organisation, arbetsätt och pris är exempel på kriterier som kommer att beaktas.

En övergripande samlad bedömning görs om huruvida förvaltare eller fond ska avvecklas. I en sådan bedömning beaktas historisk prestation samtidigt som framtida prestation och övriga relevanta faktorer uppskattas.

7.2.5 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

- värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt 1 kap 3 § p. 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse
- utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
- handel med options- och terminskontrakt får endast ske
- om kontrakten är föremål för clearingverksamhet hos en clearingorganisation, som står under tillsyn
- om avtal tecknas på för branschen sedvanliga villkor med värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller med utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan
- värdepapperslån får endast lämnas på för branschen sedvanliga villkor mot betryggande säkerhet till eller genom förmedling av värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

7.2.6 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 3 kap 4 § p. 2 lagen (1991:381) om värdepappersrörelse. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet.

7.2.7 Hållbara investeringar/ etiska regler

Förvaltning av kommunens finansiella placeringar ska präglas och genomsyras av goda normer och att särskild hänsyn till miljön och ett hållbart användande tas av våra naturresurser. Ljungby kommun placerar i bolag som bedöms vara långsiktigt hållbara avseende ekonomi, miljö och samhälle. Ett hållbart bolag ska kunna visa ett ansvarsfullt agerande avseende social och miljömässig hänsyn samt ha god affärsetik. Jordens klimat är en långsiktig ödesfråga för vår hela existens och Ljungby kommun undviker därför placeringar i bolag som utviner fossila bränslen och söker istället placera i bolag som har hållbara lösningar på framtidens utmaningar, exempelvis energieffektiva produkter och tjänster som leder till minskade utsläpp av koldioxid.

Det ovan nämnda skall vara vägledande vid valet av värdepappersfonder i kommunens pensionsmedelsförvaltning. Det innebär att hänsyn ska tas till ESG (Environmental, Social and Governance) vid investeringsbeslut. Bolag som Ljungby kommun investerar i ska på ett godtagbart sätt följa internationella konventioner och överenskommelser om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korrup­tion utifrån UN Global Compact, bilaga 1, OECD:s riktlinjer för multinationella bolag och ILO:s kärnkonventioner. För de fall sådana konventioner och överenskommelser i en viss situation inte är tillämpliga, ska investeringen ändå bedömas utifrån de principer som anges däri, varvid lokala förhållanden kan beaktas.

Om det kommer till kommunens kännedom att något bolag på ett för Ljungby kommun icke godtagbart sätt följer internationella konventioner, ska en utvärdering av placeringens lämplighet göras. Baserat på tillgänglig information skall en helhetsbedömning göras av investeringens lämplighet, varvid bland annat kan beaktas vilka åtgärder bolaget vidtagit för att rätta till missförhållande och bolagets agerande i etiska och miljömässiga frågor i övrigt.

- Ljungby kommun placerar inte i bolag som är involverade i produktion, lagring och handel av massförstörelsevapen eller andra kontroversiella vapen eller i produktion av tobak eller pornografi.
- Ljungby kommun placerar inte i bolag som utvin­ner fossila bränslen (olja/kol/gas) då dessa bedöms ha stor negativ klimatpåverkan. Kommunen placerar heller inte i bolag som har sin huvudsakliga verksamhet inom oljeservice (tex pipelines) eller elkraftbolag som i huvudsak producerar el med kol eller olja.
- Ljungby kommun placerar inte i bolag som är involverade i vapen eller krigsmateriel då denna produktion utgör mer än 5 procent av bolagets omsättning. Undantag kan göras för svensk försvarsindustri.
- Ljungby kommun placerar inte i bolag där mer än 5 procent av bolagets totala omsättning utgörs av alkoholproduktion eller kommersiell spelverksamhet (betting).

Vid indirekta placeringar i fonder ska eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de etiska krav som anges ovan. Eftersom även så kallade etiska fonder kan ha något annorlunda utformade etiska riktlinjer, är det möjligt att placera i fonder som inte fullt ut uppfyller de krav som anges ovan. Vid placeringar i fonder ska innehavets vikt bedömas utifrån ett väsentlighetskriterium där endast mindre avvikelser kan accepteras.

Ljungby kommun ska eftersträva att fondplaceringar sker i så kallade Artikel 8- fonder enligt EU:s regelverk. Dessa främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper: Bidrar till hållbarhet utan att ha hållbarhet som mål med förvaltningen. Exempelvis genom att aktivt välja in eller välja bort vissa investeringar.

7.2.8 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att kontrollera att pensionsmedelsförvaltningen har skett i enlighet med principerna om god avkastning, betryggande säkerhet och att medlen inte använts på ett

sätt som står i strid med den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Syftet är också att ge kommunen en sådan information om de placerade medlens avkastning, riskexponering och uppfyllande av etiska regler, att åtgärder kan vidtas vid eventuella avvikelser.

Rapporterna ska innehålla minst nedanstående uppgifter:

- Tillgångarnas marknadsvärde, totalt och per instrument
- Insatta, respektive uttagna medel
- Avkastning i absoluta tal och till fastställda jämförelseindex
- Genomsnittlig räntebindningstid (duration) för räntebärande värdepapper
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i denna policy inklusive etiska regler, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten, händelsens orsak samt vidtagna åtgärder

8. Förvaltning av donationsstiftelser

Förvaltningen av donationsstiftelser ska ske enligt samma regler som förvaltningen av pensionsmedel angivna i kapitel 7 enligt ovan i denna finanspolicy.

Undantaget är övergripande limiter för tillgångsslag där nedanstående tabell ska gälla för donationsstiftelser. Tabellen anger högsta och lägsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde, samt andelarna i ett normalläge.

Tabell 8.1 Övergripande limiter för tillgångsslagen

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
Räntor	10%	20%	90%
Aktier	10%	70%	80%
Varav svenska aktier	0%	50%	100%
Varav utländska aktier	0%	50%	100%
Alternativa investeringar	0%	10%	20%
Likvida medel	0%	0%	10%